

**KONTROLLUTVALGET I
EIDE KOMMUNE**

**Egenevaluering av kontrollutvalget sitt
arbeid**

Valgperioden 2015 – 2019

1. Innledning

Valgperioden 2015 – 2019 nærmer seg slutten og et snart 4-årig virke for kontrollutvalget i Eide kommune er snart fullført. For å kunne oppsummere egen virksomhet, for å kunne sette eget arbeid og resultat i et kritisk lys, og for å kunne gi det påtroppende kontrollutvalget i Hustadvika kommune en god innføring til sitt arbeid, ønsker kontrollutvalget å gi en evaluering av sitt eget arbeid i valgperioden.

2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Kontrollutvalget blir valgt av kommunestyret og skal på vegne av kommunestyret føre det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Kontrollutvalget skal ha sekretærbistand i sitt arbeid og kommunestyret skal i medhold av kommuneloven sørge for dette.

2.1 Kontrollutvalget sin sammensetning i perioden

Kontrollutvalget i Eide kommune har for perioden 2015 – 2019 hatt følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Kåre Vevang	Ap		1.	Arnfinn Lien**	Sp
Nestleder	Synnøve Egge	H		2.	Ronny Sørseth Dale	H
Medlem	Willy Farstad*	H		3.	Tore Melland	H
Medlem	Oddbjørg Hellen Nesheim	Ap		4.	Arnt Inge Skutholm Ødegård	Ap
Medlem	Bjørn Ståle Sildnes	Ap				

* Medlem av kommunestyret.

**Ny varamedlem valgt i kommunestyret 08.11.2018, sak PS 18/59.

2.2 Rammer for utvalget sitt arbeid

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, der mandatet har sitt grunnlag i kommuneloven § 77:

Kontrollutvalget sine oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommunelova § 77, og i forskrift om Kontrollutvalg i kommuner av 15.06.2004. Kommunestyret kan dessutan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalget sin hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende obligatoriske oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – se til at kommunen sine regnskap blir revidert på en betryggende måte, gi uttalelse om årsregnskapet og se til at revisor sine merknader til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon basert på en overordnet analyse. Bestille og få gjennomført forvaltningsrevisjoner, følge opp og rapportere resultatet fra forvaltningsrevisjonsrapporter til kommunestyret.
- Gransking eller undersøkelser – på eget initiativ, eller etter vedtak i kommunestyret, ta tak i forhold som kan oppfattes som uønsket eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunen sine ressurser.

- Selskapskontroll – utarbeide plan for selskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunen sine interesser i selskap. Bestille og få gjennomført selskapskontroll, følge opp og rapportere resultatet fra selskapskontroller til kommunestyret.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utøve tilsynsrollen på vegne av kommunestyret for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

Reglement for kontrollutvalget

Det er vedtatt et eget reglement for kontrollutvalget. Reglement for kontrollutvalget ble vedtatt av kommunestyret i møte 27.10.2011, k-sak 11/54. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 27.08.2015, k-sak 15/40.

Reglementet gir retningslinjer for sammensetning av utvalget, saksbehandling, ressurser og oppgaver.

2.3 Kontrollutvalget sine ressurser

Sekretariat

Reglement for kontrollutvalget fastslår at utvalget skal ha sekretariatsbistand tilpasset deres behov. Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal. Sekretariatet ble etablert i 2005 etter vertskommunemodellen med Molde kommune som vertskommune. I 2013 vedtok medlemskommunene å endre organisasjonsformen for sekretariatet til et Interkommunalt Samarbeid (IS) etter kommunelova § 27 som et eget rettssubjekt. Selskapet ble opprettet med ikrafttreden fra august 2013. I 2014 ble bemanningen i kontrollutvalgssekretariatet økt fra 1 til 2 årsverk. Det hadde da lenge vært uttrykt behov for en bemanningsøkning i sekretariatet på grunn av økende arbeidsmengde.

Sekretariatet lager saksutredninger, støtter kontrollutvalget med praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. Sekretariatet er bindeleddet mellom utvalg, revisjonsselskap og kommuneadministrasjonen og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

Revisjon

Revisjonsordningen skal være tilpasset kommunestyret sitt tilsynsbehov, behov for oppfølging av særskilte vedtak, kompetansenivået i kommunen og kommunen sin egen organisering og internkontroll.

Ved starten av valgperioden var Eide kommune medeier i, og hadde avtale om levering av revisjonstjenester med Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal. Selskapet ble etablert i 1993 og leverte revisjonstjenester til Eide kommune samt 8 andre kommuner i Romsdal og på Nordmøre.

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Eide den 04.06.2015 i sak 15/27 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. Selskapet ble stiftet etter vedtak i Møre og Romsdal fylkeskommune og 17 kommuner på Nordmøre og Romsdal. Av ulike årsaker ble etableringen forsinket og det nye selskapet var først i drift fra februar 2017. Selskapet har siden da levert revisjonstenester til kommunen.

Kommunestyret delegerte til kontrollutvalget ansvaret for å inngå en oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon IKS, som regulerer de tjenestene som selskapet leverer.

I starten fordelte revisjonsselskapet ressursene sine i forhold til årlige honorar som ble betalt av medlemskommunene. Fra 1.1.2019 gikk selskapet over til honorar etter medgått tid.

Selskapet har utført regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Til regnskapsrevisjon ble det benyttet det timetallet selskapet hvert år finner nødvendig for å kunne bekrefte kommunen sitt årsregnskap. Ressursene til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll blir brukt på bakgrunn av kontrollutvalget sine bestillinger av prosjekt, basert på plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll vedtatt av kommunestyret.

Økonomi

Kontrollutvalget utarbeider hver høst et forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen, jf. Forskrift om kontrollutvalg, kapittel 7 §18. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

I dette budsjettet har det inngått kostnader knyttet til utvalget sin egen aktivitet, sekretariatstjenester og revisjonstjenester. Budsjettet har fordelt seg slik:

- 2016 - 535 000
- 2017 - 545 000
- 2018 - 523 000
- 2019 - 684 000

Nedgangen i 2018 skyldtes at Kontrollutvalssekretariatet budsjetterte med bruk fra disposisjonsfond. Økningen i budsjettet for 2019 skyldtes økte revisjonskostnader da revisjonen gikk over til fakturering etter medgått tid. Beløpet for 2019 er stipulert ut fra forbruk i 2018.

3. Arbeid i utvalget

3.1 Møter

Det har gjennom perioden vært holdt 6 møter pr. år. Møtefrekvensen er tilpasset utvalget sin aktivitet og i forhold til omfanget av saker som har blitt behandlet. Kontrollutvalget sine møter er lagt til rådhuset. I tillegg har kontrollutvalget hatt felles møter med kontrollutvalgt i Fræna da det er disse kontrollutvalgene hver for seg som har kontroll- og tilsynsfunksjonen med Fellesnemnda for Hustadvika kommune. Fellesmøtene har ikke hatt vedtaksmyndighet.

Utvalget har vært opptatt av å være en synlig del av organisasjonen og å holde seg oppdatert på hva som rører seg innen de ulike virksomhetsområder. Ved mange av kontrollutvalget sine møter har det vært gitt orienteringer fra administrasjonen på forskjellige virksomhetsråder i kommunen. Kontrollutvalget har også i perioden besøkt flere av kommunen sine

virksomheter. Formålet med virksomhetsbesøk er å bli kjent med den kommunale forvaltningen, og at de ansatte skal bli kjent med kontrollutvalget.

Informasjon fra de som arbeider i kommunen og som kjenner forholdene best er vurdert som spesielt viktig for kontrollutvalget. På den måten har utvalget fått førstehånds kunnskap og forutsetninger for å gjøre jobben de er satt til.

Utvalget har i valgperioden hatt følgende virksomhetsbesøk eller orienteringer som alternativ til virksomhetsbesøk:

- Hjemmetjenesten, 7.2.2017
- Lyngstad skole, 27.11.2017
- Eide barneskole, 9.5.2018
- Orientering fra leder PPT GEF, 13.11.2018
- Bo og habilitering, 28.1.2019

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalget sin saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med gjennom kravene i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som blir valgt knyttet til de ulike arbeidsoppgavene, er i stor grad opp til utvalget selv å definere. Gjennom forvaltningsrevisjoner, virksomhetsbesøk og tertialrapporter er det spesialundervisning og PPT-området som har fått størst oppmerksomhet. Se eget avsnitt om gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden. Kontrollutvalget har i tillegg hatt fokus på tilsynsorganer sine tilsynsrapporter og kommunen sin oppfølging av disse.

Kontrollutvalget sin saksbehandling er sammenfattet i en tiltaksplan som bygger på Plan for kontrollutvalget sin virksomhet. En kan se et visst mønster fra år til år knyttet til hvilke saker som kommer opp til ulike tider på året.

I tillegg til de lovpålagte saksområdene og saker som kontrollutvalget tar opp, hender det at utvalget får henvendelser fra innbyggerne som berører områder som kan være innenfor kontrollutvalget sitt ansvarsområde. Slike henvendelser blir behandlet seriøst uavhengig om det er et forhold som blir undersøkt videre eller at kontrollutvalget finner at dette ikke er en sak som hører til utvalget sin funksjon å se nærmere på. Kontrollutvalget har et system- og rutineperspektiv i sitt arbeid. Henvendelser kan da være tegn på rutiner, system og reglement som ikke fungerer som det skal og som kontrollutvalget kan gripe fatt i. Kontrollutvalget er i så henseende bevisst på at det ikke er et klageorgan, eller et organ for «omkamp» av politiske saker.

Kontrollutvalget har gjennom valgperioden gått gjennom store deler av kommunen sin virksomhet og behandlet 38 saker i 2015, 38 saker i 2016, 36 saker i 2017, 36 saker i 2018 og 18 saker så langt i 2019. Dette er nesten same mengde saker som i forrige valgperiode.

3.3 Deltakelse i relevante fora

For å holde seg oppdatert om informasjon som er aktuell for utvalget sin oppgaveløsning, deltar medlemmene på konferanser og samlinger når det blir vurdert som relevant og mulig. Av ”faste” arrangement utvalget har vært representert på i perioden er:

- Nasjonal konferanse for kontrollutvalg i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF).
- Nasjonal konferanse i regi av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).

I tillegg har det i perioden blitt arrangert årlige fellessamlinger for kontrollutvalgsmedlemmene i de 9 medlemskommunene som er knyttet til Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal. Formålet med samlingene har vært ulike tema som

er aktuelle for kontrollutvalgsmedlemmer, som for eksempel; Arbeid i kontrollutvalget, kommuneøkonomi og habilitet.

Kontrollutvalet i Eide er medlem i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) og deltar på årsmøtene til FKT som blir arrangert i forbindelse med Nasjonal konferanse i regi av FKT, i den grad en er representert på konferansen.

4. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk, kontrollutvalgets instruks eller avtaler med revisor, jf. Kommuneloven § 77 nr. 4 og Forskrift om kontrollutvalg i kommuner kap. 4 § 6.

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret, jf. § 7 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner. Når revisor påpeker forhold i årsregnskapet, som følge av forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4, skal kontrollutvalget påse at dette blir fulgt opp, jf. § 8 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner.

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere måter gjennom året. Det er etablert rutiner for flere orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor til kontrollutvalget i løpet av året, jf. inngått oppdragsavtale med revisor. På høsten blir plan for kommende revisjonsår presentert. Videre blir det rapportert om status for revisjonsåret på første møte på nyåret (interimsrapport). Den endelige rapporten fra revisjonsåret blir gitt i forbindelse med avlegging av revisjonsberetning og årsoppgjørsrapport og knytter seg da spesifikt til arbeidet med revisjon av årsregnskapet.

Kontrollutvalget gir sin uttalelse til Eide kommune sitt årsregnskap. Eide kommune sitt økonomireglement sier at kontrollutvalget også skal gi uttalelse til investeringsprosjekt over 5 mill. kr for videre behandling i kommunestyret. Kontrollutvalget har fått seg forelagt ett prosjektrengskap i denne valgperioden. Det gjelder Eide brannstasjon som ble behandlet av utvalget i møte 13.11.2018. Kontrollutvalget følger også med på den økonomiske utviklingen og andre forhold i Eide kommune gjennom året ved gjennomgang av de tertialvise driftsrapportene fra rådmannen som blir lagt fram for formannskap og kommunestyre.

Revisjon av årsregnskapet

Kontrollutvalget har som nevnt gitt sin uttalelse til kommunen sine årsregnskap i valgperioden. Uttalelsen er ment å vere med som grunnlag for kommunestyret sin avgjørelse når kommunestyret har vurdert om kommunen sitt regnskap skal godkjennes eller ikke. Kontrollutvalget sine uttalelser i perioden kan oppsummeres slik:

Årsregnskapet 2015: Sak 11/16: Eide kommunes driftsregnskap for 2015 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8 847 958. Kr 190 548 455 er fordelt til drift. Netto driftsresultat er kr 3 497 421 og utgjør 1,25 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat bør ifølge Teknisk beregningsutvalg (TBU) minst utgjøre 1,75 %. Lånegjelda utgjør 93,1 % av driftsinntektene. Fylkesmannens måltall er på 50 %. Dette er bekymrende på sikt. I rådmannens driftsrapport for 2.tertial 2015 viser årsprognosen et merforbruk på 3,4 mill. kr. Dersom prognosen slår til er driftsnivået i kommunen 10 mill. kr for høyt inkl. bruk av disposisjonsfond. Enhetene rapporterer i årsmeldingen å ha god kontroll over utgiftssiden. Kontrollutvalget har påsett at kommuneregnskapet er revidert på en betryggende måte. Etter revisjonens mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter.

Etter utvalgets gjennomgang av årsrapport og regnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2015 gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Eide kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2015.

Ut over dette, og det som fremgår av saksframlegget til kontrollutvalget og revisjonsberetningen, har kontrollutvalget ikke merknader til Eide kommunes regnskap for 2015. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Eide kommune for 2015 slik det er avlagt.

Årsregnskapet 2016: Sak 14/17: Eide kommunes driftsregnskap for 2016 viser kr 202 287 502 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 987 293. Netto driftsresultat er negativt med kr 7 153 593. Kommunen har et negativt netto driftsresultat på 7,4 mill. kr, som utgjør minus 1,6 % av driftsinntektene. Dette bør minimum være i pluss med 1,75 %. Kommunen har de 6 siste år hatt et netto driftsresultat som ligger under anbefalt nivå for en sunn økonomiforvaltning og har finansiert driften med oppsparte midler på disposisjonsfondet. Kontrollutvalget i Eide har tidligere i 2016 uttrykt bekymring for økonomien i Eide kommune og gjentar dette i denne saken.

Lånegjelden er høy i forhold til gjennomsnittet i KOSTRA og landet. Kommunen er da ikke i stand til å takle økte investeringer eller økt rentenivå når disposisjonsfondet er disponert inn i driften.

Mange driftsenheter har også i 2016 hatt utfordringer med å holde budsjettet. Resultatet på enhetsnivå utgjør ifølge rådmannens årsrapport et merforbruk på 8,7 mill. kr. Dette er et avvik på 4,5 % i forhold til budsjettet. Kontrollutvalget merker seg at det ikke er samsvar mellom skjema 1 B i regnskapet og tilsvarende oppstilling i rådmannens årsberetning. Dette bør være sammenlignbart ellers er det ikke konsistens mellom årsberetning og årsregnskap.

Etter revisjonens mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Etter utvalgets gjennomgang av årsrapport og regnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Eide kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2016. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Eide kommune for 2016 slik det er avlagt.

Årsregnskapet 2017: Sak 12/18: Eide kommunes driftsregnskap for 2017 viser kr 207 330 048 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig merforbruk på kr 1 068 791. Netto driftsresultat viser minus kr 10 723 009 i merforbruk, som utgjør – 3,6 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat bør ifølge Teknisk beregningsutvalg(TBU) minimum utgjøre 1,75 % av driftsinntektene. Kommunen skulle da hatt et positivt driftsresultat på kr 5 209 298. Dette er en differanse på kr 15 932 307. Kommunen har de siste 7 år hatt et netto driftsresultat langt under anbefalt nivå fra TBU og hatt negative netto driftsresultat i 4 av 7 år.

Regnskapet viser at enhetene totalt har et merforbruk på kr 4 774 305. Det er budsjettert med kr 10 719 293 i bruk av disposisjonsfond slik at driftsnivået reelt sett ligger kr 15 493 598 for høyt i forhold til inntektene. I intensjonsavtalen mellom Eide og Fræna står det at kommunene skal gå inn i den nye kommunen med et disposisjonsfond som er 5 % av brutto driftsinntekter. For Eide vil dette si at en bør ha et disposisjonsfond på ca. 15 mill. kr ved utgangen av 2019. Eide kommune har allerede et driftsnivå som er 15 mill. kr for høyt og disposisjonsfondet vil være tømt ved utgangen av 2019 gitt dagens driftsnivå.

Eide kommune har de siste 2 år hatt et høyt investeringsnivå. Det er også budsjettert med store investeringer i 2018 og 2019. Dette vil føre til høyere rente og avdragsutgifter. Eide kommunes brutto lånegjeld utgjør kr 333 214 904 pr. 31.12.2017. Korrigert for ubrukte

lånemidler og utlån utgjør kommunens netto lånegjeld kr 299 513 796. Dette tilsvarer 100 % av driftsinntektene. Kommunens lånegjeld har vært høy og langt over landsgjennomsnittet på 75 %, og fikk i tillegg en markant økning i 2017 og vil fortsette å øke med vedtatte investeringer i 2018 og 2019.

Kontrollutvalget merker seg at det ikke er samsvar mellom skjema 1 B i regnskapet og tilsvarende oppstilling i rådmannens årsberetning. Dette bør være sammenlignbart ellers er det ikke konsistens mellom årsberetning og årsregnskap. Kontrollutvalget merker seg at det ikke er samsvar mellom skjema 1A og skjema 1B. Kontrollutvalget merker seg at regnskapstallene for 2016 ikke er konsistens med tilsvarende tall avlagt i 2017.

Etter revisjonens mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Etter utvalgets gjennomgang av årsrapport og regnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Eide kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2017. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Eide kommune for 2017 slik det er avlagt.

Årsregnskapet 2018: Sak 14/19: Eide kommunes driftsregnskap for 2018 viser kr 206 163 153 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig merforbruk på kr 11 484 439. Netto driftsresultat er negativt med kr 21 155 691, som utgjør minus 6,94 % av driftsinntektene. Dette bør ifølge Teknisk beregningsutvalg(TBU) minimum utgjøre minst 1,75 % av driftsinntektene. Kommunen skulle da hatt et positivt netto driftsresultat på kr 5 337 764. Dette er en differanse på kr 26 493 455. Korrigert for bruk av og avsetning til bundne fond er netto driftsresultat minus kr 25 294 153, eller minus 8,3 % av driftsinntektene. Kommunen har de siste 8 år hatt et netto driftsresultat langt under anbefalt nivå fra TBU og hatt negative netto driftsresultat i 5 av 8 år. Dette er en ugunstig situasjon der kommunen ikke lenger bygger egenkapital for å møte fremtidige utfordringer i drift eller investering.

Netto driftsresultat er under det nivå på 2 % av driftsinntektene som er forutsatt i intensjonsavtalen og nøkkeltallene for Hustadvika kommune. 2019 vil vise om Eide kommune sitt regnskap kan vise overskudd og bidra til å nå dette nøkkeltallet. Regnskapet viser at skjema 1b totalt har et merforbruk mot budsjett på kr 10 937 191, herav kr 9 414 807 i enhetene. I 2017 var merforbruket i skjema 1b på kr 4 774 305 og bruk av disposisjonsfondet kr 7 524 000. Dette viser en betydelig negativ endring av økonomien og utfordringer med å holde budsjettet. Det er budsjettet med kr 5 532 790 i bruk av disposisjonsfond, slik at driftsnivået i realiteten er nærmere 16 mill. kr for høyt i forhold til løpende inntekter. Eide kommunes disposisjonsfond utgjør pr. 31.12.2018 kr 7 450 849. Dette er ikke tilstrekkelig til å dekke kommunen sitt akkumulerte merforbruk på kr 12 553 229. Disposisjonsfondet utgjør 2,4 % av driftsinntektene før inndekking av merforbruk og er under det nivå på 5 % av driftsinntektene som er forutsatt i intensjonsavtalen og nøkkeltallene for Hustadvika kommune. 2019 vil vise om Eide kommune sitt regnskap kan vise regnskapsmessig balanse eller mindreforbruk og bidra til å nå dette nøkkeltallet. Eide kommune bør ha et disposisjonsfond på ca. 15 mill. kr ved utgangen av 2019. Eide kommune må derfor sette av ca. 15 mill. kr til disposisjonsfond i 2019 for å nå dette målet. I tillegg må en ha midler til å dekke inn resterende akkumulert merforbruk.

I 2018 har likviditeten til kommunen vært anstrengt. En har tatt ut 33 mill. kr fra fondsplasseringen hos Carnegie og Pareto for å kunne betale kommunens løpende forpliktelser. Alternativet var å ta opp kassakreditt jf. finansreglementet. Etter gjeldende finansreglement pkt. 1.3. skal Eide kommune til enhver tid ha et disposisjonsfond som skal være en buffer for å møte uforutsette tap på finansplasseringer og økte utgifter som følge av renteøkninger. Dette fondet skal minst utgjøre det beløpet som sist beregnet «stresstest» viser

som mulig tap. Disposisjonsfondet til Eide kommune vil etter inndekking av underskudd i 2018 være kr 0. Stresstest i note 23 til årsregnskapet 2018 viser at mulig tap i netto finansplasseringer vil utgjøre 8,75 mill. kr. I følge pkt. 1.9. i finansreglementet skal rådmannen rapportere avvik fra dette reglementet straks. Kontrollutvalget kan ikke se at dette er gjort eller kommentert i årsrapport eller årsregnskap. Kontrollutvalget vil på dette grunnlag rapportere brudd på finansreglementet i pkt. 1.3 og 1.9 til kommunestyret.

Etter revisjonens mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Etter utvalgets gjennomgang av årsrapport og regnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Eide kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2018. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Eide kommune for 2018 slik det er avlagt.

5. Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal, jf. Kommuneloven § 77 nr. 4, påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Kontrollutvalget skal, jf. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner § 10, minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal, jf. § 9, påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i kapittel 5 og jf. § 11 rapportere til kommunestyret hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse. Kontrollutvalget skal, jf. § 12 påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp og avgi rapport til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 20.09.2016, sak 24/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 20.10.2016 i K sak 16/97.

Arbeidet med forvaltningsrevisjon har vært høyt prioritert i hele utvalgsperioden. Kontrollutvalget har gjort mange vurderinger og hatt drøftinger for å finne gode arbeidsmetoder både i prioritering av prosjekt, samarbeid med revisjonsselskapet og i sammenheng med behandling av avlagte rapporter.

Frekvensen for utarbeiding av planer for forvaltningsrevisjon skal i følge kommuneloven være minimum en gang hver valgperiode. Kontrollutvalget har hatt rutiner for utarbeidelse av slike planer. Det er tatt gjennomgang av den vedtatte planen når det blir gjort nye bestillinger av forvaltningsrevisjoner.

Kontrollutvalget har hatt dialog med den politiske og administrative ledelsen underveis i prosessen med utforming av plan for forvaltningsrevisjon og tatt med seg konstruktive innspill til planleggingen av forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Ved bestilling av forvaltningsrevisjoner har utvalget lagt mye arbeid i å få innrettet bestillingene slik at de skal ha fokus på de forhold utvalget mener er viktig. Samarbeidet og dialogen med revisor har vært viktig.

Forvaltningsrevisjonsrapporter blir systematisk lagt fram for kontrollutvalget etter hvert som de er ferdig. Rapportene er sendt videre til kommunestyret. Etter kommunestyret sin behandling og vedtak, er rapportene fulgt opp med tanke på å se til at vedtakene og anbefalingene blir realisert og arbeidet videre med i administrasjonen.

5.1 Gjennomførte forvaltningsrevisjoner

Kontrollutvalget har i valgperioden bestilt og behandlet 2 forvaltningsrevisjonsrapporter. Videre har en hatt til oppfølging 2 forvaltningsrevisjonsrapporter fra forrige valgperiode :

1. Oppfølging av tidligere avlagt rapport.

Forvaltningsrevisjonsrapporten «**Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune**» ble lagt frem i forrige valgperiode, i møte 14.05.13 sak PS 13/13 og senere behandlet i kommunestyret, med følgende anbefalinger:

Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer:

- hvordan de kan legge til rette for at PP-tjenesten i større grad skal kunne ivareta veilederrollen jf. lovkrav.
- organiseringen av det spesialpedagogiske tilbudet, både internt i enhetene og på tvers av enhetene.
- andel assistenter i forhold til fagutdanna personale, og opplegget rundt bruken av assistenter (veiledning etc.).
- hvilke virkemidler som skal til for å redusere omfanget av spesialundervisningen, og styrke den ordinære undervisningen samtidig som barn og ungdom sine rettigheter blir ivaretatt.
- om det er forsvarlig saksbehandlingstid for spesialpedagogisk tiltak, jf. forvaltningsloven og opplæringsloven. (i samarbeid med PPT)
- om kommunikasjon generelt med foreldre kan forbedres via for eksempel samarbeidsutvalgene og på hjemmesidene med blant annet fokus på læringsmiljø, foreldrerettigheter, foreldreplikter og foreldremedvirkning.

Revisjonen anbefaler at kommunen arbeider videre med:

- ulike tiltak for å sikre tilstrekkelig spesialpedagogisk kompetanse
- fordeling av de økonomiske ressursene mellom enhetene og se samlet på ressursene til skole/barnehage og spesialpedagogiske tiltak slik det også er lagt opp til.
- å se spesialpedagogiske tiltak, tidlig innsats og tilpasset opplæring i sammenheng både når det gjelder rutiner og felles forståelse/dialog.
- å sikre et helhetlig plan- og styringssystem, og vurdere å samordne tilstandsvurderinger og planer innenfor oppvekstsektoren i større grad.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten ble første gang behandlet i møte 03.03.2015. Kontrollutvalget fikk en ny orientering i september 2015 vedr. punktet om «forsvarlig saksbehandlingstid». Videre ønsket utvalget en orientering i 1. halvår 2016 om de øvrige tiltak kommunen planlegger å iverksette. Utvalg for oppvekst og kultur behandlet i møte 27.04.2016 i sak 16/13 spesialpedagogiske tiltak der en ber kommunestyret gjøre vedtak (i tre punkt) om tiltak som kan bidra til at flere barn kan nyttiggjøre seg det ordinære tilbudet. Eide kommunestyre vedtar innstillingen fra utvalg for oppvekst og kultur i møte 26.05.2016, sak PS 16/74. Kontrollutvalget har jevnlig i sine møter fått statusoppdateringer fra fagsjef oppvekst om videre tiltak og oppfølging. Kontrollutvalget er kritisk til at det går 3 år fra kommunestyret fatter vedtak til dette blir fulgt opp av utvalg for oppvekst og kultur. Kontrollutvalget har ennå ikke avsluttet oppfølgingen da en ikke er tilfreds med oppfølgingen av kommunestyret sine vedtak fra 2013 og 2016.

Det er nå(27.11.17) gått 4,5 år siden anbefalingene ble vedtatt i kommunestyret og ennå er en ikke i mål med oppfølgingen. Det går for sakte og dette går utover barn og unge som mottakere av tjenestene. Kontrollutvalget besluttet i møte 27.11.2017 å sende brev til kommunestyret og orientere om dette. Brevet ble sendt den 18.12.2017. Kontrollutvalget henvender seg i brev av 19.03.18 til Eide kommunestyre v/ordfører der Kontrollutvalget registrerer av protokollen fra møte 08.02.2018 vedr. sak RS 18/3 –at saken ble behandlet, men det fremgår ikke av protokollen hvordan saken ble behandlet og hvilket vedtak som ble fattet. Kontrollutvalget etterspør behandling og vedtak i saken.

Kontrollutvalget fikk i møte 18.06.18 en muntlig status av rådmannen på de 20 punkt som har vært til oppfølging siden rapporten ble avlagt i 2013. Kontrollutvalget ba om en skriftlig tilbakemelding på status pr. 18.06.2018. Rådmannen svarte ut dette i epost 19.06.2018. Fagsjef oppvekst var tilstede i kontrollutvalgets møte 23.05.2019 for å redegjøre for oppfølgingen av vedtatte anbefalinger og de 20 punktene til oppfølging som sist var rapportert på den 19.6.2018. Rådmannen vil til neste møte i kontrollutvalget komme med en skriftlig oppdatert statusrapport på de 20 punktene. Kontrollutvalget har fortsatt saken til oppfølging.

2. Oppfølging av tidligere avlagt rapport.

Kontrollutvalget behandlet i sak 33/2015 i møte den 18.11.2015 oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «**Beregning av selvkost på områdene avløp, slamtømming, renovasjon og feiing**». Rapporten ble lagt fram og behandlet av kontrollutvalget i møte 25.11.2014 i sak PS 30/14 og senere behandlet i kommunestyret med følgende anbefalinger:

1. Eide kommune bør gjøre informasjon om selvkost, og grunnlaget for gebyr, bedre tilgjengelig på kommunens hjemmeside.
2. Eide kommune bør ta i bruk de nye retningslinjene for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14) som trer i kraft 1.1.2015, og gjennom dette bli tydeligere på hva som legges inn av utgifter på selvkostområdene.
3. For å sikre at selvkostområdene ikke subsidierer annen aktivitet i kommunen, eller at selvkostområdene blir subsidiert av kommunen, anbefales det at det i perioder registreres faktisk tidsbruk for ansatte i Eide kommune som arbeider på selvkostområdene.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten ble første gang behandlet i møte 18.11.2015. Kontrollutvalget ba revisjonen om å bistå utvalget i å innhente oppdatert informasjon om det arbeidet som kommunen skulle avslutte i 2015 i tilknytning til anbefaling nr. 3: «For å sikre at selvkostområdene ikke blir subsidiert av kommunen, anbefales det at det i perioder registreres faktisk tidsbruk for ansatte i Eide kommune som arbeider på selvkostområdene.» I kontrollutvalgets møte 27.04.2016, sak PS 12/16, ble oppfølgingen behandlet etter at det forelå en rapport fra Eide kommune og kommunerevisjonen datert hhv. 12.04.2016 og 18.04.2016. Konklusjonen i rapportene og vedtaket i kontrollutvalget er at tidsregistreringen har skjedd over et for kort tidsrom slik at det ikke gjenspeiler den faktiske ressursbruken. Konklusjonen til rådmannen i møtet var at den fordelingsprosenten som var lagt inn i budsjettet og regnskapsført var mest riktig over tid og var det som Eide kommune ville bruke heretter. Kontrollutvalget tok rådmannens redegjørelse og konklusjon i møtet til orientering, og anser saken som avsluttet i møte 27.04.2016.

3. Behandling av bestilt rapport i perioden.

Kontrollutvalget behandlet i møte den 08.02.2016 forvaltningsrevisjonsrapporten «**Samhandlingsreformen i Eide Kommune**». Kommunestyret behandlet rapporten 28.04.2016 og vedtok følgende anbefalinger:

1. Eide kommune bør videreutvikle det tverrfaglige samarbeid og sikre folkehelse i alle sektorene.
2. Eide kommune bør fortsatt prioritere arbeidet med å sikre kompetanse tilpasset kommunens oppgaver og framtidig behov.
3. Eide kommune bør sikre at avvikssystemet knyttet til samarbeidsavtalen mellom kommunen og helseforetaket fungerer, og legge til rette for læring.
4. Eide kommune bør i arbeidet med å sikre koordinerte og helhetlige tjenester for brukere/pasienter vurdere å prioritere arbeidet med gode pasientforløp i større grad.
5. Eide kommune bør vurdere ansvarsfordelingen for oppfølging av samarbeidsavtalen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal.
6. Eide kommune bør sikre brukermedvirkning i henhold til samarbeidsavtalen og legge til rette for at rådet for funksjonshemmede og elderrådet kan ivareta sine oppgaver.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten

I rapport fra kommunen 22.08.2017 og brev fra revisjonen 28.08.2017 konkluderes det med at kommunen har kommet en god del på veg, men at det gjenstår en del arbeid. Kontrollutvalget besluttet i møte 11.09.2017 å følge saken videre ved å ha den på oppfølgingslisten og be om en statusoppdatering fra kommunen medio 2018. Kontrollutvalget har mottatt skriftlig oppdatering i epost 11.06.2018 fra rådmannen på punktene i anbefalingene som ikke var fulgt opp. Kontrollutvalget mener med det mottatte svaret at anbefalingene er fulgt opp og valgte i møte 18.06.18 å avslutte saken på kontrollutvalgets sin oppfølgingsliste.

4. Behandling av bestilt rapport i perioden.

Kontrollutvalget behandlet i møte den 09.05.2018 forvaltningsrevisjonsrapporten «**Drift og forvaltning av PPT-tjenesten for Gjemnes, Eide og Fræna**». Kommunestyret behandlet rapporten i sak PS 18/46 den 14.06.2018 og vedtok følgende anbefalinger som bes gjennomført av rådmannen.

Eide kommune bør sikre at:

- Vakante stillinger blir besatt av kvalifiserte medarbeidere.
- Tilmeldte saker følges opp innen akseptabel tid.
- Det utarbeides oversikter over saksbehandlingstid fra henvisning til sakkyndig vurdering er utarbeidet.
- Prosedyrene i PP-tjenesten gjennomgås og oppdateres.
- Det avsettes tid og ressurser til hjelp til barnehagene og skolene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling.
- Avvikssystem etableres.

I tillegg bør Eide kommune vurdere om det skal etableres en arena for samhandling, der PP-tjenesten, barnehagestyrere, rektorer og enhetsledere deltar.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten

I møte i kontrollutvalget den 13.11.2018 redegjorde enhetsleder PPT GEF for oppfølging av anbefalingene vedtatt i Eide kommunestyre 14.06.2018 i sak PS 18/46, «Kontrollutvalget i Eide - forvaltningsrevisjonsrapport PPT GEF». Orienteringen i kontrollutvalget sitt møte 13.11.2018 var ment som en foreløpig statusmelding. I brev av 23.04.2019 til rådmannen ber kontrollutvalget på bakgrunn av vedtaket i Eide kommunestyre den 14.06.2018, sak PS 18/46 om skriftlig tilbakemelding fra rådmannen til neste møte i kontrollutvalget 23.05.2019 på status for oppfølging av anbefalingene i kapittel 4.3 i forvaltningsrevisjonsrapporten. Saken var ment satt til behandling i kontrollutvalget 23.05.2019, men grunnet sykdom hos saksbehandler i Eide kommune ble saken vedtatt utsatt da svar ikke var mottatt. Sak om oppfølging er satt på sakskartet til kontrollutvalgets møte 11.09.2019.

5.2 Granskninger eller undersøkelser

Kontrollutvalget kan på eget initiativ eller etter oppfordring fra kommunestyret gjennomføre granskninger eller undersøkelser. Dette har ikke vært en sentral del av utvalget sin virksomhet i valgperioden, da de fleste større undersøkelser er organisert som ordinære og planmessige forvaltningsrevisjoner. Slike undersøkelser kan også føre til senere forvaltningsrevisjoner.

Kontrollutvalget har i denne valgperioden ikke hatt granskninger eller undersøkelser på sakskartet.

6. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal, jf. Kommuneloven § 77 nr. 5 og Forskrift om kontrollutvalg i kommuner § 13, påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal, jf. § 13, minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 20.09.2016, sak 25/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 20.10.2016 i K sak 16/98.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding som gir retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap. Kommunen har utarbeidet eierskapsmelding som ble vedtatt av kommunestyret 13.12.2012 i sak 68/2012:

1. *Eierskapsmeldingen for Eide kommune vedtas.*
2. *Kommunestyret utpeker formannskapet til å drøfte kommunens ulike eierforhold i 2013, herunder revidering eller komplettering av Eide kommunes eierskapsmelding.*

Eide formannskap behandlet saken i møte 17.06.2013 **PS 13/75 Arbeidsseminar - eierskapsmelding for Eide kommune** med følgende vedtak:

Kommunens eierskap i aksjeselskap ble gjennomgått og drøftet i møtet 17.06.13.

Hoveddelen omhandler eierstyring, derunder selskapsformer, eierskapsprinsipper og eierstrategi. Selskapsdelen omhandler kommunens eierskap, og gir en oversikt over selskaper og eierinteresser, samt strategi som skal ligge til grunn for det enkelte eierskap. Dokumentet er et førende dokument som skal legges til grunn ved utøvelse av kommunens eierskap.

Selskapsdelen er av en slik art at den burde blitt ajourført årlig. Kontrollutvalget kan ikke se at dette er blitt gjort siden eierskapsmeldingen ble fremlagt i 2012. Kontrollutvalget kan heller ikke se at formannskapet har gjort konklusjoner i møte 17.06.2013 eller revidert eierskapsmeldingen senere. Formannskapet burde rapportert dette til kommunestyret og revidert selskapsdelen årlig.

Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe i Hustadvika kommune som skal foreta en gjennomgang av alle interkommunale samarbeid og legge frem en sak for Fellesnemnda om disse skal avvikles eller videreføres.

Det er ikke bestilt eller gjennomført selskapskontroller i perioden.

Etter kommuneloven § 80 skal kontrollutvalget og kommunen sin revisor varsles om generalforsamlingen og har rett til å være tilstede på denne, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Kontrollutvalget har ikke blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt eide aksjeselskap (AS).

7. Påse-ansvaret overfor revisjonen

Kontrollutvalget skal, jf. Kommuneloven § 77 nr.4, påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte og påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal, jf. Forskrift om Kontrollutvalg i kommuner § 4, føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Med bakgrunn i å være folkevalgte lekfolk, uten noen revisjonsfaglig bakgrunn, kan det oppleves som utfordrende å ha ansvar for at kommunen har en god, betryggende og forsvarlig revisjonsordning. Når det gjelder regnskapsrevisjon så gir Forskrift om Kontrollutvalg i kommuner §§ 4 og 6 mer innhold i hva som ligger i begrepet forsvarlig revisjonsordning:

§ 6: "Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor."

For forvaltningsrevisjon og selskapskontroll sier ikke forskriften noe bestemt om hva slags kvalitetskrav som skal legges til grunn for arbeidet. Forskrift om revisjon §7, 2.ledd peker likevel på at :

"Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt"

Det er i Forskrift om revisjon i kommuner, kap.5 og 6, fastsatt formelle krav som skal stilles til valgt regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor, krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og at det er etablert rutiner for at dette skjer. Det som kan oppleves som en større utfordring, er å følge med på at innholdet i revisjonsarbeidet skjer på en tilfredsstillende måte, og finne gode ordninger for hvordan utvalget kontinuerleg kan være oppdatert og trygg på at revisjonsordningen er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget i Eide har inngått oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR), for henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget i Eide godkjente oppdragsavtalen med MRR i møte 22.11.2017, sak 33/17.

I avtalen er det forutsatt bl.a. at revisjonen skal legge til rette for at kontrollutvalget kan oppfylle sitt ansvar for tilsyn med revisjonen. I dette ligger det at revisjonen skal rapportere til kontrollutvalget fra sitt arbeid og ha et kvalitetssystem i samsvar med lov og revisjonsstandarder.

For at utvalget skal følge opp sitt ansvar, slik det går frem av formelle krav i forskriftene og i de omtalte avtalene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor. Revisor skal gi kontrollutvalget informasjon om det løpende revisjonsarbeidet og enkeltprosjekt. For forvaltningsrevisjon foregår dialogen i hovedsak knyttet til prosjekt og knyttet til forberedelser til plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har lagt vekt på at kommunikasjon med revisor skal bidra til at undersøkelsene får det fokus utvalget ønsker. Utover planlegging og framlegging av prosjektplan og rapporter, deltar forvaltningsrevisor i møter på forespørsel fra utvalget. Kontrollutvalget mener å ha funnet gode samarbeidsordninger og etablert rutiner som setter utvalget i stand til å ha nødvendig informasjon om revisjonsarbeidet og til å ha trygghet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

I tillegg har kontrollutvalget høsten 2018 og i møte 13.11.2018, for første gang, behandlet en systematisk gjennomgang av revisjonen sitt arbeid. Denne ble gjennomført med bakgrunn i Norges kommunerevisors forbund (NKRF) sine veiledere «Kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon» og «Kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon».

- **Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar med revisjonen – revisjonsåret 2017.**

Ut fra gjennomgangen som ble gjort, ble det vurdert at revisjonsordningen som Eide kommune hadde for revisjonsåret 2017, var forsvarlig.

Tilsvarende behandler kontrollutvalget høsten 2019 Vurdering av kontrollutvalget sitt tilsynsansvar med revisjon - revisjonsåret 2018.

8. Erfaringer fra arbeidet i denne valgperioden

8.1 Forholdet til politisk ledelse

Kontrollutvalget utfører tilsynsfunksjonen på vegne kommunestyret, som har det overordnede ansvaret for kontroll og tilsyn. Utvalget har gjennom hele perioden vært opptatt av å ha god dialog med den politisk ledelsen og oppdatert kjennskap til hva som til en hver tid er kommunestyret sine behov.

Saker fra kontrollutvalget blir løpende lagt frem for kommunestyret, enten det er rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner, årsmeldinger eller planer for selskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget sine møteprotokoller blir lagt frem som referatsaker i kommunestyret. Ordfører møter som regel i kontrollutvalget sine møter.

8.2 Forholdet til administrativ ledelse

Kontrollutvalget opplever å ha gode relasjoner til administrativ ledelse og stort utbytte av positiv dialog om generelle forhold i kommunen og i sammenheng med konkrete prosjekt og oppgaver. Administrasjonen gir informasjon og deltar i møter når kontrollutvalget ber om det og gir uttrykk for å ha forståelse for kontrollutvalget sin rolle og arbeid.

Utvalget har lagt vekt på å lytte til signal fra administrasjonen blant annet ved å ha samtaler og å være åpne for innspill i arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon. På den måten har det fremkommet viktig kunnskap fra de som kjenner organisasjonen best og en har hatt anledning til å avstemme oppfatninger rundt utfordringer og risiko i organisasjonen. Denne informasjonen har vært nyttig i kontrollutvalget sin utvelgelse av prosjekt, når de har lagt vekt på å gjøre prioriteringer ut fra mest mulig tilgjengelig informasjon.

Når det gjelder kommunikasjonen i sammenheng med de enkelte prosjekt eller revisjonsarbeidet ellers, er det revisorene sitt ansvarsområde og ikke noe kontrollutvalget involverer seg i. Kontrollutvalget har ansvar for oppfølgingen av kommunestyret sine vedtak i kontroll- og tilsynssaker. I de tilfeller vedtakene setter krav til administrasjonen sin oppfølging, blir i stor grad frister for oppfølging og rapportering overholdt. Administrasjonen synes å ha lojalitet til vedtakene. Kontrollutvalget må likevel få tilføye at en skulle sett at en fikk en raskere avslutning på oppfølging av enkelte forvaltningsrevisjonsrapporter fra administrasjonen sin side.

Vedtaksoppfølgingen er i hovudsak god og administrasjonen sin etterlevelse av kontroll- og tilsynssaker er i stor grad tilfredsstillende. Et unntak er oppfølging av budsjettvedtaket der kommunen de siste årene har hatt merforbruk i forhold til budsjettet.

8.3 Valg av revisjonsordning. Valg av revisor

Sommeren 2018 tok revisjonsselskapet KomRev3 IKS, som er revisjonsselskapet for kommunene på nordre sunnmøre, kontakt med Møre og Romsdal Revisjon IKS for å diskutere om det var mulig å få til en sammenslåing av selskapene. Ved årsskiftet 2018/2019 vedtok representantskapene i de to selskapene å slutte seg til konklusjoner og innstilling om å etablere et samvirkeforetak; Møre og Romsdal Revisjon SA. Det ble sendt en henstilling til eierkommunene/fellesnemndene om å stifte selskapet. Sak om eierskap og selskapsdannelse er ikke en sak for kontrollutvalget. Kommunestyret i Eide vedtok i møte 25.04.19 å etablere selskapet og gå inn som medeiere.

Med hjemmel i kommuneloven § 78 nr. 3 og 4, er kontrollutvalget tillagt innstillingsretten i spørsmål om valg av revisjonsordning og revisor.

Når en kommune har gjort valg av revisjonsordning, så blir det vanligvis ikke gjort en ny vurdering av dette uten at det blir tatt initiativ til det. Selv om det ikke var tatt noe initiativ til å vurdere en annen revisjonsordning, så vurderte sekretariatet at det var naturlig at kontrollutvalget og kommunestyret fikk en beskrivelse av de ulike alternativene som var å velge blant. Det var et naturlig kryssningspunkt å gjøre en slik vurdering, når det ble tatt initiativ til å etablere et nytt revisjonsselskap.

Kontrollutvalget i Eide innstilte til Eide kommunestyre om valg av revisjonsordning og valg av revisor i Hustadvika kommune i møte 23.05.2019, sak 16/19.

Kontrollutvalget sin innstilling

1. Eide kommunestyre godkjenner at Hustadvika kommune fortsetter med revisjon i egenregi.
2. Eide kommunestyre velger Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor for Hustadvika kommune, forutsatt at selskapet blir stiftet.
3. Kontrollutvalget inngår og godkjenner oppdragsavtaler med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Kommunestyret i Eide har ennå ikke behandlet saken, men er satt på sakskartet til møtet 12.09.2019.

9. Oppsummering

Med bakgrunn i mandat og det arbeidet som kontrollutvalget har gjort for Eide kommune i valgperioden 2015-2019, er utvalget sine medlemmer av den oppfatning at kontrollutvalget har en viktig rolle i en lærende organisasjon i stadig utvikling og kan nyttes inn mot etableringen av Hustadvika kommune. Kontrollutvalgene i Fræna og Eide har hatt flere felles møter der ulike tema og risikoer er drøftet uten vedtak.

Kontrollutvalget har i valgperioden hatt viktige og spennende oppgaver der en har belyst mange av kommunen sine tjenestoområder. Utvalget opplever stort sett at det er god forståelse for kontrollorganet sin rolle og funksjon i kommunen, noe som er avgjørende for at utvalget skal kunne gjøre en god jobb.

Kontrollutvalget har i valgperioden fått laget nødvendige plandokument: Plan for selskapskontroll og plan for forvaltningsrevisjon. Plan for kontrollutvalget sin virksomhet i perioden 2016-2019, kom også på plass. Planverket er således på plass og gjennomføringen er gjort i tråd med målsettingene som er satt. Kontrollutvalget mener, ut fra det ovenstående, å ha oppfylt sine pålagte oppgaver i kommuneloven på en tilfredsstillende måte.

Målet om å være uavhengige i sitt arbeid mener kontrollutvalget at de har ivaretatt på en god måte. I utvalget sine møter er det kontroll- og tilsynsperspektivet som styrer diskusjon og vedtak, mens partipolitiske hensyn blir lagt til side. Sakene som er behandlet i utvalget bærer ikke preg av å være politiske omkamper eller ha partipolitiske agendaer. Utvalget har vært bevisst på problemstillinger knyttet til selvstendighet og satt dette høyt i sitt arbeid.

Avslutningsvis vil kontrollutvalget takke kommunestyret og administrasjonen i Eide kommune for et godt samarbeid i valgperioden som har bidratt til konstruktivt samarbeid og gode resultat.

Kontrollutvalget vil med dette ønske det påtroppende kontrollutvalget i Hustadvika kommune lykke til i den neste valgperioden der nye interessante og krevende oppgaver venter.

Kåre Vevang
leder

Synnøve Egge
nestleder

Willy Farstad
medlem

Oddbjørg Hellen Nesheim
medlem

Bjørn Ståle Sildnes
medlem